

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost poslovanja Varuha človekovih pravic
Republike Slovenije**

VARUH
ČLOVEKOVIH
PRAVIC

2023

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost poslovanja Varuha človekovih pravic
Republike Slovenije**

Številka: 320-2/2023/24

Ljubljana, 11. oktobra 2023

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti poslovanja **Varuha človekovih pravic Republike Slovenije**. Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v letu 2022.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v letu 2022 izreklo **mnenje s pridržkom**, ker je ugotovilo, da je v naslednjih primerih posloval v neskladju s predpisi:

- javnim uslužbencem je zagotavljal pravice v večjem obsegu, kot jim jih omogočajo predpisi;
- pri oddaji javnega naročila za storitve čiščenja je neustrezno določil pogoj za sodelovanje v postopku javnega naročanja in dokazila za izpolnjevanje meril za oddajo javnega naročila;
- v 1 primeru pri valorizaciji denarnih obveznosti ni upošteval določil veljavnih predpisov, ki jih v večletnih pogodbah dogovarjajo pravne osebe javnega sektorja;
- pred plačilom računov ni preverjal pravnega temelja in višine obveznosti v znesku 1.890 EUR;
- za opravljanje dela, kjer so obstajali elementi delovnega razmerja, je sklenil pogodbo civilnega prava;
- v več primerih ni predobremenil proračuna v zahtevanem 5-dnevnem roku;
- v 2 primerih je prevzel obveznosti prek dovoljenega obsega prevzemanja obveznosti v breme proračunov prihodnjih let za nedopustno časovno obdobje.

Računsko sodišče je Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije podalo **priporočila** za izboljšanje poslovanja in **zahtevalo predložitev odzivnega poročila**, v katerem mora Varuh človekovih pravic Republike Slovenije izkazati odpravo nepravilnosti.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Opredelitev revizije	6
1.2 Predstavitev Varuha	6
1.3 Izvrševanje finančnega načrta v letu 2022	9
1.4 Odgovorne osebe	12
1.5 Revizijski pristop	12
2. Ugotovitve	14
2.1 Plače in drugi izdatki zaposlenim	14
2.1.1 Notranja organizacija in sistemizacija	14
2.2 Delni tekoči in investicijski odhodki	15
2.2.1 Najem prostorov	15
2.2.2 Najem parkirnih mest	16
2.2.3 Storitve čiščenja poslovnih prostorov	17
2.2.4 Izvajanje arhitekturnih storitev	20
2.2.5 Izvajanje gradbeno obrtniških del	20
2.2.6 Opravljanje storitev na podlagi študentske napotnice	21
2.2.7 Evidentiranje prevzetih obveznosti v breme proračuna	22
2.2.8 Prezemanje obveznosti prek dovoljenega obsega prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let	24
3. Mnenje	26
4. Zahteva za predložitev odzivnega poročila	27
5. Priporočila	28

1. Uvod

Revizijo pravilnosti poslovanja Varuha človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v letu 2022 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 11. 1. 2023.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja Varuha. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Predmet revizije je pravilnost poslovanja Varuha v letu 2022. Obdobje, za katero smo preverili pravilnost poslovanja Varuha, je leto 2022.

Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti poslovanja Varuha v letu 2022.

Za doseg tega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za Varuha, ki je neposredni proračunski uporabnik državnega proračuna.

Podlago za revidiranje je predstavljal realiziran finančni načrt za leto 2022.

1.2 Predstavitev Varuha

Varuh je ustavni organ, ki ima poseben ustavno varovan položaj. Ustava Republike Slovenije⁵ (v nadaljevanju: ustava) v temelju opredeljuje njegovo pristojnost in mu zagotavlja neodvisen in samostojen položaj. Ne sodi v nobeno izmed vej oblasti, temveč je njihov nadzornik, ki s svojim delovanjem omejuje njihovo samovoljo pri poseganju v človekove pravice in temeljne svoboščine. Podlago za ustanovitev institucije Varuha daje ustava, ki v 159. členu določa, da se za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 320-2/2023/2.

⁴ Uradni list RS, št. 122/22.

⁵ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a.

samouprave in nosilcev javnih pooblastil (v nadaljevanju: organi) z zakonom določi varuh pravic državljanov.

Položaj in organizacijo Varuha ureja Zakon o varuhu človekovih pravic⁶ (v nadaljevanju: ZVarCP). Varuh je neodvisen in samostojen državni organ, ustanovljen za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do organov⁷. Pri svojem delu se ravna po določilih ustave in mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Pri svojih intervencijah se lahko sklicuje tudi na načela pravičnosti in dobrega upravljanja⁸. Na podlagi ZVarCP ima Varuh pooblastila, da od organov pridobi vse podatke, potrebne za izvedbo preiskave, pri čemer so mu slednji na njegovo zahtevo dolžni zagotoviti vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti in mu omogočiti izvedbo preiskave⁹. Varuh lahko organom naslovi tudi predloge, mnenja, kritike ali priporočila, ki so jih dolžni obravnavati in nanje odgovoriti v roku, ki ga določi Varuh¹⁰. Varuh ne obravnava zadev, o katerih tečejo sodni ali drugi pravni postopki, razen v primerih neupravičenega zavlačevanja postopkov ali očitne zlorabe oblasti¹¹. Zadeve iz pristojnosti Varuha se delijo na posamezna področja, ki jih določi varuh človekovih pravic ob upoštevanju vsebinske povezanosti problematike, organizacije in vrste postopkov državnih in drugih organov ter zaokroženosti strokovnih področij. Za vsako področje je pristojen eden izmed namestnikov. Varuh lahko začne postopek na podlagi pobude posameznika za začetek postopka ali na podlagi lastne pobude¹². Svojo organiziranost in delo Varuh skladno z ZVarCP ureja s poslovnikom in drugimi splošnimi akti¹³.

Predstojnik Varuha je *varuh človekovih pravic*¹⁴, ki je funkcionar in ga za 6-letni mandat izvoli Državni zbor Republike Slovenije z dvotretjinsko večino na predlog predsednika Republike Slovenije. Varuh človekovih pravic ima lahko najmanj 2 in največ 4 *namestnike*, ki jih na njegov predlog, prav tako za 6 let z možnostjo ponovnega imenovanja, imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Varuh človekovih pravic imenuje *generalnega sekretarja*, ki vodi službo Varuha¹⁵. Slednji v zadevah, ki niso pobude iz 9. člena ZVarCP, predstavlja Varuha v mejah svoje pristojnosti ali v mejah pooblastila varuha človekovih pravic, pri čemer ima glede vodenja službe Varuha in na področju delovnih razmerij pravice in dolžnosti predstojnika državnega organa, razen če z ZVarCP ali akti Varuha ta pristojnost ni izrecno določena varuhu človekovih pravic.¹⁶ Generalni sekretar je odredbodajalec za uporabo sredstev za delo Varuha in je za svoje delo odgovoren varuhu človekovih pravic. Zagovorništvo otrok, Center za človekove pravice in Državni preventivni mehanizem

⁶ Uradni list RS, št. 69/17 – uradno prečiščeno besedilo.

⁷ 1. in 4. člen ZVarCP.

⁸ 3. člen ZVarCP.

⁹ 6. člen ZVarCP.

¹⁰ 7. člen ZVarCP.

¹¹ 24. člen ZVarCP.

¹² 9. člen ZVarCP.

¹³ Drugi odstavek 10. člena ZVarCP.

¹⁴ Prvi odstavek 3. člena Poslovnika Varuha človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: poslovnik Varuha; Uradni list RS, št. 3/19).

¹⁵ 52. člen ZVarCP in 10. člen poslovnika Varuha.

¹⁶ 3. in 11. člen poslovnika Varuha.

predstavljajo 3 notranje organizacijske enote Varuha, ki jih kot take opredeljuje ZVarCP. Uresničevanje zagovorništva otrok spremlja *strokovni svet*, ki ga imenuje varuh človekovih pravic in ga vodi namestnik, pristojen za varstvo otrokovih pravic. Na podlagi Zakona o dopolnitvah Zakona o varuhu človekovih pravic (ZVarCP-B)¹⁷ so s 1. 6. 2018 začele veljati določbe v zvezi s *Svetom varuha za človekove pravice*, ki je ustanovljen kot posvetovalno telo Varuha, z namenom spodbujanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitve pravne varnosti.

Organizacijo, način dela Varuha, delitev delovnih področij ter postopek s pobudami in drugimi vlogami določa poslovnik Varuha. *Službo varuha*, ki jo vodi generalni sekretar, sestavljata strokovna služba in sekretariat¹⁸. *Strokovna služba* opravlja strokovne naloge na posameznih delovnih področjih iz pristojnosti Varuha in jo vodi direktor, ki organizira in vodi delo javnih uslužbencev v strokovni službi po navodilu varuha človekovih pravic in njegovih namestnikov¹⁹. *Sekretariat* opravlja naloge na organizacijskem, pravnem, upravnem, materialnem, finančnem, kadrovskem področju, naloge s področja odnosov z javnostmi, naloge glavne pisarne, administrativno-tehnične, informacijske in druge naloge, ki so potrebne za delovanje Varuha. Vodi ga neposredno generalni sekretar.

Za opravljanje strokovnih, svetovalnih, organizacijskih, koordinacijskih in administrativno-tehničnih nalog, vezanih na funkcijo varuha človekovih pravic, se lahko oblikuje *kabinet varuha človekovih pravic*, medtem ko *kolegij* varuha predstavlja delovno telo Varuha, ki obravnava strokovna in druga vprašanja, pomembna za delo Varuha, ter ga sestavljajo varuh človekovih pravic, njegovi namestniki, generalni sekretar in direktor strokovne službe, sodelujejo pa lahko tudi drugi javni uslužbenci Varuha.

Delovna mesta javnih uslužbencev, z opisom nalog in zahtev glede pogojev za zasedbo posameznega delovnega mesta, so določena v Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest in delovnih razmerjih pri Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije²⁰ in pripadajoči prilogi.

Po podatkih revidiranja je bilo na dan 1. 1. 2022 pri Varuhu zaposlenih 54 oseb, od tega 5 funkcionarjev (varuh človekovih pravic, 3 namestniki in generalna sekretarka) ter 49 javnih uslužbencev (med njimi 40 uradnikov (od tega 2 pripravnici) in 9 strokovno-tehničnih uslužbencev), od tega 47 za nedoločen čas in 2 pripravnici za določen čas (za čas opravljanja pripravništva na uradniških delovnih mestih). Na dan 31. 12. 2022 je bilo pri Varuhu zaposlenih 51 oseb, od tega 5 funkcionarjev (varuh človekovih pravic, 3 namestniki in generalna sekretarka) in 46 javnih uslužbencev (med njimi 38 uradnikov (od tega 1 pripravnica) in 8 strokovno-tehničnih uslužbencev). S kadrovskim načrtom²¹, sprejetim 19. 1. 2022, je imel Varuh za leto 2022 odobrenih 62 delovnih mest, od tega 6 funkcionarjskih, 53 mest javnih uslužbencev za nedoločen čas in 1 mesto javnega uslužbenca za določen čas ter 2 pripravnika.

¹⁷ Uradni list RS, št. 54/17.

¹⁸ 10. člen poslovnika Varuha.

¹⁹ 12. člen poslovnika Varuha.

²⁰ Št. 0101-9/2008-1-KV z dne 18. 7. 2008 s prilogami, spremembami in dopolnitvami.

²¹ Kadrovski načrt Varuha za leti 2022 in 2023 št. 0401-14/2021-23-NA.

Število zaposlenih po posameznih delovnih mestih na dan 1. 1. 2022 in 31. 12. 2022 prikazuje Tabela 1.

Tabela 1 Pregled števila zaposlenih po posameznih delovnih mestih na dan 1. 1. 2022 in na dan 31. 12. 2022

Delovno mesto	Število zaposlenih na dan 1. 1. 2022	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2022	Indeks
(1)	(2)	(3)	$(4)=(3)/(2)*100$
Funkcionarji	5	5	100
Uradniška	40	38	95
Strokovno-tehnična	9	8	89
Skupaj	54	51	94

Vir: Varuh (Seznam zaposlenih na dan 1. 1. 2022 in Seznam zaposlenih na dan 31. 12. 2022).

1.3 Izvrševanje finančnega načrta v letu 2022

Varuh je v skladu z definicijo 3. člena Zakona o javnih financah²² (v nadaljevanju: ZJF) in 2. člena Pravilnika o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov²³, neposredni proračunski uporabnik. Sredstva za delo Varuha zagotavlja Republika Slovenija iz sredstev proračuna na podlagi predloga Varuha in vsakoletnega zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije²⁴. Varuh je sredstva načrtoval in porabil v okviru 2 podprogramov: 010203 – Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic in 010206 – Izvajanje opsijskega sporazuma²⁵.

Varuh je v poročilu o poslovanju za leto 2022²⁶ poročal o porabi sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim, prispevke delodajalcev za socialno varnost, izdatkih za blago in storitve ter nakupih in gradnji osnovnih sredstev. Največji delež med izdatki za blago in storitve so v letu 2022 predstavljali izdatki za druge operativne odhodke (32,8 %, od tega je 54,7 % predstavljalo stroške strokovnih komisij), stroški pisarniškega, splošnega in posebnega materiala ter storitev (23,4 %) ter izdatki za najemnine (19,8 %).

Varuh je za leto 2022 poročal, da je v okviru investicijskih odhodkov realiziral 467.753 EUR, od katerih je največji del namenil za nakup poslovnih prostorov (336.739 EUR oziroma 72 %), za

²² Uradni list RS, št. 11/11- uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US.

²³ Uradni list RS, št. 46/03.

²⁴ V letu, na katero se nanaša revizija, je to bil Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (v nadaljevanju: ZIPRS2223; Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324).

²⁵ Politika 01 – Politični sistem in Program št. 0102 – Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic.

²⁶ Poslovno poročilo za leto 2022, št. 0401-4/2023-13-BO z dne 29. 3. 2023.

pre novo čajne kuhinje in sanitarij (65.840 EUR oziroma 14 %) ter nakup opreme (53.691 EUR oziroma 11 %).

Celotne podatke o odhodkih Varuha v proračunu Republike Slovenije za leto 2022 prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Finančni načrt Varuha za leto 2022 in realizacija finančnega načrta za leti 2021 in 2022

Odhodki	Realizacija	Rebalans	Veljavni	Realizacija	Indeks	Indeks	Indeks
	2021	proračuna	proračun	2022			
	v EUR	v EUR	v EUR	v EUR			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(3)*100	(8)=(5)/(4)*100
Plače in drugi odhodki zaposlenim	2.335.562	2.402.992	2.402.992	2.293.858	98	95	95
Izdatki za blago in storitve	771.400	959.422	957.798	896.969	116	93	94
Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	2.363	7.188	7.188	7.173	304	100	100
Nakup in gradnja osnovnih sredstev	213.486	461.532	477.342	467.753	219	101	98
Skupaj	3.322.811	3.831.134	3.845.320	3.665.753	110	96	95

Vir: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 2021²⁷ in predlog Zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2022.

Varuh je v letu 2022 izkazal porabo v znesku 3.665.753 EUR, kar je 10 % več kot v letu prej. Več proračunskih sredstev je Varuh porabil zaradi večjih izdatkov za investicijske odhodke, ki so bili v primerjavi s preteklim letom višji za 254.267 EUR oziroma za 119 % predvsem zaradi nakupa poslovnih prostorov. V primerjavi s preteklim letom so se povečali izdatki za blago in storitve (za 125.569 EUR oziroma za 16 %), medtem ko so se izdatki za plače in druge izdatke zaposlenim zmanjšali za 41.704 EUR oziroma za 2%. V letu 2022 je Varuh realiziral 96 % sprejetega rebalansa proračuna oziroma 95 % veljavnega proračuna.

Strukturo porabe sredstev po kontih za leti 2021 in 2022 prikazuje Tabela 3.

²⁷ Uradni list RS, št. 152/22.

Tabela 3 Realizacija finančnega načrta Varuha za leti 2021 in 2022 po kontih

Konto	Opis	Realizacija 2021 v EUR	Struktura 2021 v %	Realizacija 2022 v EUR	Struktura 2022 v %	Indeks (7)=(5)/(3)*100
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(5)/(3)*100
400 in 401	Plače in prispevki delodajalcev	2.335.562	70,3	2.293.858	62,6	98
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	232.998	7,0	209.948	5,7	90
4021	Posebni material in storitve	16.585	0,5	7.616	0,2	46
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	77.071	2,3	102.293	2,8	133
4023	Prevozni stroški in storitve	18.452	0,6	35.309	1,0	191
4024	Izdatki za službena potovanja	6.368	0,2	20.615	0,6	324
4025	Tekoče vzdrževanje	37.189	1,1	49.381	1,3	133
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	174.829	5,3	177.654	4,8	102
4029	Drugi operativni odhodki	207.910	6,3	294.153	8,0	141
4120	Tekoči transferi neprireditnim organizacijam in ustanovam	2.362	0,1	7.173	0,2	304
4200	Nakup zgradb in prostorov	0	0,0	336.739	9,2	/
4201	Nakup prevoznih sredstev	39.700	1,2	0	0,0	/
4202	Nakup opreme	111.443	3,4	53.691	1,5	48
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	60.964	1,8	65.840	1,8	108
4207	Nakup nematerialnega premoženja	464	0,0	0	0,0	/
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	915	0,0	11.483	0,3	1.255
Skupaj		3.322.811	100,0	3.665.753	100	110,3

Vir: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 2021 in bruto bilanca Varuha za leto 2022.

Varuh je v letu 2022 glede na leto 2021 povečal odhodke za 10 %. Relativno so se v letu 2022 najbolj povečali stroški študij o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski

inženiring (povečanje za 1.155 %), izdatki za službena potovanja (povečanje za 224 %), tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam (povečanje za 204 %), prevozni stroški in storitve (povečanje za 91 %) in drugi operativni odhodki (povečanje za 41 %). V letu 2022 so se relativno najbolj zmanjšali stroški za posebni material in storitve (zmanjšanje za 54 %), za nakup opreme (zmanjšanje za 52 %), stroški pisarniškega materiala (zmanjšanje za 10 %) ter za plače in druge izdatke zaposlenim (zmanjšanje za 2 %). Varuh je imel v letu 2022 v primerjavi s preteklim letom izdatke za nakup prostorov, ki jih v letu 2021 ni imel (v znesku 336.739 EUR).

1.4 Odgovorne osebe

Za pravilnost poslovanja Varuha v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bila odgovorna Peter Svetina²⁸, varuh človekovih pravic, in Urška Nardoni, generalna sekretarka. Odgovornost vključuje med drugim tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja.

1.5 Revizijski pristop

V reviziji smo preverili skladnost poslovanja revidiranca s predpisi. Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi, ki urejajo njegovo poslovanje. Zagotovila za izrek mnenja smo pridobili s pregledovanjem in analiziranjem dokumentacije ter s podrobnim preizkušanjem podatkov.

Preverili smo predvsem pravilnost porabe javnih sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim ter pravilnost porabe sredstev za druge odhodke in transfere. Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač, novih zaposlitev in drugih izdatkov zaposlenim smo upoštevali predpise, ki urejajo posamezno področje, predvsem pa Zakon o delovnih razmerjih²⁹ (v nadaljevanju: ZDR-1), Zakon o javnih uslužbencih³⁰, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju³¹, Zakon za uravnoteženje javnih financ³² in kolektivne pogodbe ter podzakonske predpise, ki urejajo področje plač in drugih izdatkov zaposlenim. V reviziji smo preverili sistem obračunavanja in določanja plač, pogoje za zasedbo delovnih mest ter določitev osnovne plače, dodatkov in delovne uspešnosti, druge izdatke, povračila in druga nadomestila zaposlenim.

²⁸ Državni zbor Republike Slovenije je Sklep o izvolitvi varuha človekovih pravic sprejel 29. 1. 2019 (Uradni list RS, št. 7/19).

²⁹ Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPVDVE, 119/21-ZČmIS-A, 202/21-odl – US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1.

³⁰ Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPVDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb.

³¹ Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22).

³² Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA.

Pri pravilnosti izplačevanja delnih tekočih in investicijskih odhodkov smo preverili skladnost izplačil z določbami ZJF, Zakona o javnem naročanju³³ (v nadaljevanju: ZJN-3), vsakoletnih Zakonov o izvrševanju proračunov Republike Slovenije³⁴, Zakona o funkcionarjih v državnih organih³⁵ ter podzakonskih predpisov in notranjih aktov Varuha.

Pri tekočih transferih smo presojali, ali so bili dodeljeni upravičencem na pravilen način in ali so bili dodeljeni in izplačani v pravilnem znesku. Pravilnost transferov smo preizkušali tako, da smo presojali, ali so bili v skladu z določbami ZJF in ZIPRS2223.

Dokaze za izrek mnenja smo pridobili s preizkušanjem pravilnosti izplačil, izbranih v vzorec po nestatističnem načinu vzorčenja. V vzorec so bili vključeni izvedeni postopki in poslovni dogodki, ki so se začeli v letu 2022, ter tudi izvedeni postopki in poslovni dogodki, ki so se začeli pred letom, na katero se nanaša revizija, a so vplivali na poslovanje Varuha v letu 2022. Pri preizkušanju posameznih zneskov je bilo izplačilo obravnavano kot zadnje dejanje v zaporedju med seboj povezanih dejanj. Če je bilo v zaporedju dejanj, ki se je končalo s preizkušenim izplačilom, kakšno dejanje v neskladju s predpisi, smo preizkušeno izplačilo šteli za nepravilno.

³³ Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US in 100/22 – ZNUZSZS.

³⁴ Veljavnih v letih, ko so bile sklenjene pogodbe, ki so se izvrševale tudi v obdobju, na katero se nanaša revizija.

³⁵ Uradni list RS, št. 30/90, 2/91-I, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 109/12, 21/13.

2. Ugotovitve

2.1 Plače in drugi izdatki zaposlenim

V letu 2022 je Varuh za plače in druge izdatke zaposlenih namenil 2.293.858 EUR, kar predstavlja 62,6 % vseh realiziranih odhodkov v letu 2022, pri čemer je v primerjavi z letom prej porabil za 1,8 % oziroma 41.704 EUR manj proračunskih sredstev³⁶. Največji del sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim predstavljajo osnovne plače (1.640.936 EUR), sledi dodatek za delovno dobo (85.796 EUR), regres za letni dopust (64.228 EUR), povračilo stroškov prehrane med delom (48.471 EUR) in sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela (34.954 EUR).

2.1.1 Notranja organizacija in sistemizacija

2.1.1.a Položaj in organizacijo Varuha ureja ZVarCP, ki v 51. členu določa, da Varuh sprejme poslovnik Varuha, ki ureja organizacijo in način dela Varuha, določa delitev delovnih področij ter postopek s pobudami in drugimi vlogami. Poslovnik Varuha v 10. členu določa, da službo Varuha sestavljata strokovna služba in sekretariat³⁷, ki ju vodi generalni sekretar.

Strokovna služba po navodilih varuha človekovih pravic, namestnikov varuha in direktorja strokovne službe opravlja strokovne naloge na posameznih delovnih področjih iz pristojnosti Varuha, klasificira pobude, skrbi za obravnavo pobud in potek njihove obravnave, izvaja preiskovalna dejanja, izdeluje poročila o svojih ugotovitvah v zvezi s pobudami ter pripravlja mnenja, predloge, kritike in priporočila.

Sekretariat opravlja naloge na organizacijskem, pravnem, upravnem, materialnem, finančnem, kadrovskega področja, naloge s področja odnosov z javnostmi, naloge glavne pisarne, administrativno-tehnične, informacijske in druge naloge, ki so potrebne za delovanje Varuha.

Vprašanja organizacije in načina dela Varuha, ki niso urejena z ZVarCP in s poslovníkom, se uredijo s splošnimi akti Varuha. Podrobnejša organizacija službe Varuha je urejena s Pravilnikom o notranji organizaciji in delu Urada Varuha³⁸. Ta v 6. členu določa, da se delo pri Varuhu opravlja v 2 notranjih organizacijskih enotah: Strokovni službi in Službi generalnega sekretarja Varuha.

Varuh je poleg navedenega akta sprejel tudi Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in delovnih razmerij Varuha³⁹ (v nadaljevanju: akt o sistemizaciji), v katerem je po posameznih organizacijskih enotah opredelil število delovnih mest z opisi in pogoji za njihovo zasedbo. Iz navedenega akta izhaja, da se delo pri Varuhu opravlja v naslednjih organizacijskih enotah: kabinet Varuha, strokovna služba Varuha, sekretariat in glavna pisarna. Funkcije varuh človekovih pravic, namestniki varuha

³⁶ Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2022.

³⁷ V internih aktih poimenovan tudi Služba generalnega sekretarja.

³⁸ Št. 0101-8/2006-1-KV – čistopis z dne 15. 11. 2006.

³⁹ Št. 0101-9/2008-1-KV z dne 18. 7. 2008 s spremembami.

človekovih pravic in generalni sekretar so uvrščene izven sistemizacije. Organizacijska struktura, kot jo določa akt o sistemizaciji, tako ni skladna niti z določbami poslovnika Varuha niti z določbami Pravilnika o notranji organizaciji in delu Urada Varuha. Zaradi neuskladenosti navedenih aktov ni jasno razvidno, katere organizacijske enote so oblikovane pri Varuhu oziroma kakšna je organizacijska struktura.

Priporočilo Varuhu

Varuhu priporočamo, naj medsebojno uskladi interne akte v določbah, ki se nanašajo na ureditev njegove notranje organizacije.

2.2 Delni tekoči in investicijski odhodki

Delni tekoči in investicijski odhodki so v letu 2022 znašali 1.364.722 EUR oziroma 37 % vseh odhodkov, pri čemer so se glede na leto 2021 povečali za 39 %.

Varuh je v letu 2022 glede na leto prej predvsem povečal porabo proračunskih sredstev pri izplačilih izdatkov za nakup in gradnjo osnovnih sredstev (za 254.267 EUR), od tega so se najbolj povečali izdatki za nakup zgradb in prostorov (za 336.739 EUR), zmanjšali pa stroški za nakup opreme (za 57.752 EUR) in nakup prevoznih sredstev (za 39.700 EUR).

Izdatki za blago in storitve so se glede na leto 2021 povečali za 125.569 EUR, od tega najbolj drugi operativni odhodki (za 86.243 EUR), stroški energije, vode, komunalnih storitev in komunikacije (za 25.223 EUR) in prevozni stroški ter storitve (za 16.858 EUR), zmanjšali pa so se predvsem stroški za pisarniški material in storitve (za 23.050 EUR).

2.2.1 Najem prostorov

2.2.1.a Varuh je v letu 2022 na podlagi Pogodbe o opravljanju storitev upravljanja poslovne stavbe na naslovu Dunajska cesta 56, 58 in Kržičeva ulica 3 v Ljubljani (v nadaljevanju: pogodba o upravljanju), sklenjene med lastniki poslovnega objekta in družbo Valina upravljanje d.o.o. (v nadaljevanju: upravnik), plačeval obratovalne in druge stroške. Varuh je v letu 2014 kot najemnik z Zvezo ekonomistov Slovenije kot najemodajalcem sklenil Pogodbo o najemu poslovnih prostorov (v nadaljevanju: pogodba o najemu) za najem poslovnih prostorov, sanitarij in arhivskih prostorov, pri čemer je določeno tudi, da se slednji v izmeri 11,94 m² z upoštevanjem korekcijskega faktorja štejejo kot poslovni prostor v izmeri 5,97 m². Drugi odstavek 1. člena pogodbe o najemu določa, da je skupna bruto površina poslovnih prostorov, ki so predmet najema po tej pogodbi, 225,57 m². V 9. členu pogodbe je določeno, da se najemodajalec in najemnik sporazumeta, da vse stroške tekočega vzdrževanja in obratovalne stroške, ki se nanašajo na najete prostore, plača najemnik, in sicer za 219,60 m² bruto površine, pri čemer se k tej izmeri dodajo še arhivski prostori v izmeri 5,97 m².

Upravnik je Varuhu mesečno zaračunaval obratovalne stroške za poslovni prostor – arhiv s površino 11,90 m², čeprav iz pogodbe o najemu poslovnih prostorov med Varuhom in Zvezo ekonomistov Slovenije izhaja, da najemnik plača stroške tekočega vzdrževanja in obratovalne stroške za arhivske prostore v polovični izmeri 5,97 m². Varuh je za obratovalne stroške za večjo površino od dejansko

določene po pogodbi o najemu v juliju plačal 40 EUR oziroma 20 EUR preveč, s čimer je v obdobju, na katero se nanaša revizija, za ta namen preplačal znesek v ocenjeni vrednosti 240 EUR. Zaradi navedenega je ravnal v nasprotju z drugim odstavkom 54. člena ZJF, ki določa, da je treba pravni temelj in višino obveznosti, ki izhajata iz verodostojne knjigovodske listine, pred izplačilom preveriti in pisno potrditi.

Pojasnilo Varuha

Varuh pojasnjuje, da kljub urgencam še vedno ni dobil podrobnejšega pojasnila upravnika. Upravnik je dne 14. 3. 2023 podal splošno pojasnilo, in sicer da je ob prevzemu objekta od prejšnjega upravnika leta 2016 prejel register enot obstoječega stanja ter da o drugačnih pogojih najema za predmetne poslovne prostore ni bil obveščen. Varuh je zaprosil za podrobnejše pojasnilo za ta poslovni prostor z navedbo konkretne enote iz registra enot, vendar odgovora (še) ni prejel. Zadnji poziv je bil upravniku poslan 3. 5. 2023.

2.2.2 Najem parkirnih mest

2.2.2.a V letu 2022 je imel Varuh v garažni hiši poslovne stavbe, v kateri opravlja svojo dejavnost, v uporabi 31 parkirnih mest, od katerih je bilo 16 v lasti Varuha, medtem ko jih je 12 najemal pri Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., na podlagi najemne pogodbe (4 parkirna mesta) in aneksa št. 1 k najemni pogodbi (8 parkirnih mest) ter 3 parkirna mesta pri Zvezi ekonomistov Slovenije na podlagi pogodbe o najemu 3 parkirnih mest. Poleg dogovorjene mesečne najemnine za najeta parkirna mesta je Varuh za vseh 31 parkirnih mest na podlagi pogodbe o upravljanju plačeval tudi obratovalne stroške.

Iz prejete dokumentacije in pojasnil revidiranca je razvidno, da je od skupaj 16 lastniških parkirnih mest Varuh 2 parkirni mesti dodelil za službeni vozili ter 2 parkirni mesti funkcionarjema, medtem ko je preostalih 12 parkirnih mest dodelil v brezplačno uporabo javnim uslužbencem. Ravno tako je od skupaj 15 najetih parkirnih mest Varuh 2 parkirni mesti dodelil za službeni vozili in 2 parkirni mesti funkcionarjema, medtem ko je preostalih 11 parkirnih mest dodelil v brezplačno uporabo javnim uslužbencem. Varuh je 8 parkirnih mest od skupaj 31 parkirnih mest dodelil službenim vozilom oziroma funkcionarjem, medtem ko je preostalih 23 parkirnih mest dodelil v brezplačno uporabo javnim uslužbencem, zaposlenim pri Varuhu.

Drugi odstavek 2. člena ZJF določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za financiranje funkcij državnih in občinskih organov, za izvajanje njihovih nalog in druge namene, ki so opredeljeni z ustavo, zakoni ali občinskimi predpisi, ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje njihovih nalog in programov. V letu 2022 je imel Varuh v lasti 16 parkirnih mest, ki so zadostovala za izvajanje njegovih nalog. Kljub temu da bi Varuh potrebno število parkirnih mest za svoje delovanje lahko zagotovil že v okviru parkirnih mest, ki jih je imel v lasti, je z najemnimi pogodbami dodatno najemal 15 parkirnih mest. Ker je Varuh najemal dodatna parkirna mesta, ki niso bila nujna za njegovo delovanje in izvajanje nalog, pri čemer je bil na podlagi pogodbe o upravljanju dolžan za najeta parkirna mesta plačevati tudi mesečne obratovalne stroške, ni ravnal v skladu z drugim odstavkom 2. člena ZJF, ki določa, da se lahko sredstva proračuna uporabljajo le za financiranje delovanja, izvajanje nalog in za druge namene, ki so opredeljeni z ustavo in zakoni, ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje nalog in programov. Ocenjujemo, da je v letu 2022 Varuh za 15 navedenih najetih parkirnih mest plačal najemnino v skupni višini 15.577 EUR ter 7.611 EUR za pripadajoče

obratovalne stroške na podlagi pogodbe o upravljanju. Za najeta parkirna mesta je Varuh v letu 2022 tako skupaj plačal 23.188 EUR.

S tem ko je Varuh v breme proračunskih sredstev sklenil najemni pogodbi in aneks za najem 15 parkirnih mest, pri čemer je parkirna mesta v brezplačno uporabo dodelil javnim uslužbencem, je kršil tretji odstavek 16. člena Zakona o javnih uslužbencih, saj je javnim uslužbencem, zaposlenim pri Varuhu, zagotavljal pravice v večjem obsegu, kot jim jih omogočajo predpisi.

2.2.3 Storitve čiščenja poslovnih prostorov

Varuh je izvedel naročilo storitev čiščenja poslovnih prostorov Varuha v Ljubljani za obdobje od 1. 3. 2021 do 1. 3. 2023 po postopku oddaje naročila male vrednosti ter z družbo Želva d.o.o., ki je bila izbrana kot najugodnejši ponudnik, dne 18. 2. 2021 sklenil Pogodbo o izvajanju okolju prijaznih storitev čiščenja poslovnih prostorov Varuha (v nadaljevanju: pogodba o izvajanju storitev čiščenja) v vrednosti 53.895 EUR (z DDV). Varuh je v letu 2022 družbi Želva d.o.o. po pogodbi izplačal skupaj 19.956 EUR.

Pri preveritvi postopka oddaje naročila male vrednosti smo ugotovili naslednje nepravilnosti.

2.2.3.a Varuh je v razpisni dokumentaciji kot pogoj za sodelovanje v postopku javnega naročanja določil tudi obvezen ogled objektov, ki so bili predmet javnega naročila. Ogled objektov so morali ponudniki opraviti pred rokom za oddajo ponudb, ob tem pa so pridobili potrdilo o ogledu lokacij, ki so ga morali predložiti v ponudbi. ZJN-3 v prvem odstavku 76. člena določa pogoje za sodelovanje, ki jih naročniki lahko uporabijo v postopku javnega naročanja. V skladu z navedenim členom lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomski in finančni položaj ter tehnično in strokovno sposobnost. Naročnik v skladu z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3 v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima kandidat ali ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja, pri čemer morajo biti vse zahteve povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila. Ogled lokacij bi lahko glede na predmet javnega naročila po našem mnenju predstavljal zgolj možnost za zagotovitev dodatnih informacij ponudnikom, kot pogoj za sodelovanje pa ni določen ustrezno, saj se ne nanaša na ponudnikove zmogljivosti oziroma sposobnosti za izvedbo javnega naročila. Varuh je z določitvijo pogoja obveznega ogleda lokacij v razpisni dokumentaciji ravnal v nasprotju z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3.

Pojasnilo Varuha

Ogled prostorov je bil eden od pogojev za sodelovanje pri naročilu zato, ker je Varuh v preteklosti že imel primer, da je z izvajalcem storitev čiščenja sklenil pogodbo, izvajalec pa jo je po 2 delovnih dneh odpovedal iz razloga, da ni bil seznanjen z razvejanostjo prostorov in da si kljub navedbi površine v povabilu k predložitvi ponudbe ni predstavljal, kaj ta površina pomeni.

Menimo, da bi bil predhodni ogled lokacije lahko s strani naročnika v razpisno dokumentacijo vključen zgolj kot možnost in ne kot obvezen pogoj, pri čemer je odločitev o ogledu lokacije v domeni ponudnika ter njegove ocene, ali za pripravo ponudbe potrebuje predhodni ogled lokacije, ki je predmet naročila.

2.2.3.b Varuh je v razpisni dokumentaciji kot merilo za izbor ekonomsko najugodnejše ponudbe določil naslednja merila:

- delovne razmere ponudnika (v nadaljevanju: merilo 1);
- BPČ – povprečna bruto plača v ponudbi navedenega čistilnega osebja (v nadaljevanju: merilo 2);
- najnižja skupna vrednost predračuna v EUR z DDV za obdobje 24 mesecev.

Pri merilu 1 je moral ponudnik navesti 5 usposobljenih oseb, ki so pri njem zaposlene na podlagi pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pri merilu 2 je bilo v razpisni dokumentaciji navedeno, da se upošteva povprečje osnovne bruto plače delavcev, ki bodo neposredno izvajali storitve čiščenja, v zadnjih treh mesecih pred mesecem objave tega javnega naročila.

Ponudniki so morali kot dokazila za zgoraj navedeni merili predložiti pisne obračune plač, iz katerih naj bi bili razvidni podatki o delodajalcu, delavcu in osnovni bruto plači, prikriti pa so morali podatke o upravnih izplačilnih prepovedih, trajnikih, kreditih in vse druge osebne podatke. Ponudniki so morali predložiti tudi soglasja delavcev za predložitev pisnih obračunov plač.

Ugotavljamo, da na podlagi zahtevanih dokazil (pisni obračuni plač) Varuh ni mogel preveriti izpolnjevanja merila 1 (delovne razmere ponudnika), in sicer ali so osebe pri ponudniku dejansko zaposlene na podlagi pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom, saj ta podatek s plačilne liste ni bil razviden.

Ugotovili smo, da Varuh v okviru ocenjevanja na podlagi merila 2 iz prejetih dokazil ni mogel preveriti, katero delovno mesto zasedajo delavci, ki so bili navedeni v okviru predložene ponudbe. Ti naj bi neposredno izvajali storitev čiščenja, vendar tega podatka iz predloženih dokazil ni bilo mogoče preveriti. Varuh na podlagi navedenih zahtev v razpisni dokumentaciji in prejetih dokazil ni mogel pridobiti zagotovila, da bodo delavci, navedeni v ponudbi, dejansko neposredno opravljali storitve čiščenja pri Varuhu⁴⁰. Poleg tega merila 1 in 2 nista dovolj natančno opredelili, katera so tista delovna mesta, ki naj bi se nanašala na neposredno izvajanje storitev čiščenja (ni jasno, ali morajo biti zaposleni udeleženi v vsakodnevem čiščenju oziroma ali je dovolj, da izvajajo storitve čiščenja manj pogosto, na primer enkrat ali dvakrat letno, ko se izvaja generalno čiščenje).

Sedmi odstavek 84. člena ZJN-3 določa, da morajo merila za izbiro zagotoviti možnost učinkovite konkurence, spremljati pa jih morajo podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki, da se oceni, kako ponudba izpolnjuje merila za oddajo javnega naročila. V primeru dvoma mora naročnik preveriti točnost informacij in dokazil, ki jih je glede meril za oddajo javnega naročila predložil ponudnik. Ugotavljamo, da naročnik v navedenem primeru v razpisni dokumentaciji ni predvidel zadostnih dokazil niti ni naknadno zahteval dokazil, ki bi omogočila učinkovito preverjanje navedenih informacij z namenom podaje ocene, kako ponudba izpolnjuje merila za oddajo javnega naročila, s čimer je ravnal v nasprotju s sedmim odstavkom 84. člena ZJN-3.

⁴⁰ Pri merilu 2 je navedeno, da se upošteva povprečje osnovne bruto plače delavcev, ki bodo neposredno izvajali storitve čiščenja, v zadnjih treh mesecih pred mesecem objave tega javnega naročila.

Priporočilo Varuhu

Varuhu priporočamo, naj v okviru priprave razpisne dokumentacije za izvedbo javnih naročil določi merila, pogoje in zahtevana dokazila, na podlagi katerih bo lahko jasno in brez dvoma ocenil prejete ponudbe in izbral ekonomsko najugodnejšo.

2.2.3.c Varuh in izbrani ponudnik sta 1. 3. 2022 podpisala aneks št. 3 k pogodbi o izvajanju storitev čiščenja z obdobjem veljavnosti od 1. 1. 2022 dalje. Drugi odstavek 5. člena navedene pogodbe določa, da naročnik dopušča možnost popravka vrednosti pogodbe izključno iz razloga rasti zneska minimalne plače in zgolj v višini indeksa rasti minimalne plače v Republiki Sloveniji. Na podlagi aneksa št. 3 se je zvišala tako mesečna vrednost čiščenja, kot tudi pogodbeni vrednost generalnega čiščenja in pogodbeni vrednost izrednih čiščenj.

Pojasnilo Varuha

Ob sklenitvi pogodbe dne 18. 2. 2021 je minimalna plača znašala 1.024,24 EUR, s 1. 1. 2022 pa se je zvišala na 1.074,43 EUR. Zato je Varuh z izvajalcem sklenil aneks št. 3 k pogodbi, s katerim se je mesečna vrednost čiščenja po pogodbi z 2.057,03 EUR zvišala na 2.157,83 EUR.

Pravilnik o načinih valorizacije denarnih obveznosti, ki jih v večletnih pogodbah dogovarjajo pravne osebe javnega sektorja⁴¹ (v nadaljevanju: pravilnik o valorizaciji) v 6. členu določa, da se valorizacija denarnih obveznosti, ki temelji na povišanju indeksa cen, lahko prvič izvede: po preteku enega leta od sklenitve pogodbe in ko kumulativno povečanje dogovorjenega indeksa cen preseže 4 % vrednosti, šteto od preteka enega leta od sklenitve pogodbe. Ugotavljamo, da je bil izpolnjen le drugi od obeh pogojev⁴², ni pa bil izpolnjen pogoj, da je od sklenitve pogodbe preteklo več kot 1 leto. Varuh bi lahko takšen aneks o povišanju cen sklenil šele od 18. 2. 2022 dalje oziroma z obdobjem veljavnosti od 1. 3. 2022 dalje, zaradi česar je ravnal v nasprotju z 2. točko 6. člena pravilnika o valorizaciji.

Pojasnilo Varuha

Pravilnik o valorizaciji, ki jih v večletnih pogodbah dogovarjajo osebe javnega sektorja, ni predstavljal podlage za valorizacijo obveznosti iz navedene pogodbe, ker ta v 5. členu določa, da se praviloma kot podlaga za valorizacijo denarnih obveznosti uporabi 1. indeks cene, ki ga uradno objavlja Statistični urad Republike Slovenije, EUROSTAT ali Združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenih materialov pri Gospodarski zbornici Slovenije, ali 2. tečaj tuje valute, pri čemer se praviloma upošteva srednji tečaj Banke Slovenije. 6. člen tega pravilnika pa določa, kdaj se lahko prvič izvede valorizacija denarnih obveznosti, če ta temelji na povišanju prej navedenih indeksov cen. Varuh pa je pri valorizaciji tovrstnih obveznosti uporabil indeks rasti minimalne plače v Republiki Sloveniji.

Pojasnilo Varuha ocenjujemo kot neustrezno. Varuh lahko kot neposredni uporabnik državnega proračuna valorizira denarne obveznosti zgolj na podlagi pravilnika o valorizaciji. Navedeni pravilnik dopušča tudi uporabo drugih indeksov, in sicer: drugi odstavek 5. člena določa, da je treba

⁴² Indeks cen se je povišal za več kot 4 %.

v primeru, ko se v pogodbi kot podlaga za valorizacijo denarnih obveznosti uporabi indeks cen, izbrati indeks cen tiste vrste blaga ali storitve, ki je predmet pogodbe, oziroma indeks cen tistih elementov, ki vplivajo na denarne obveznosti v pogodbi, kar v navedenem primeru predstavljajo stroški dela oziroma z njim povezan indeks rasti minimalne plače v Republiki Sloveniji.

2.2.4 Izvajanje arhitekturnih storitev

2.2.4.a Varuh je po izvedenem postopku evidenčnega naročila z arhitektko Evo Fišer Berlot dne 9. 9. 2021 podpisal pogodbo za izvajanje arhitekturnih storitev za potrebe Varuha v znesku 8.550 EUR. Iz 2. člena pogodbe izhaja, da je bil predmet pogodbe: 1. ureditev prostorov sanitarij in čajne kuhinje v IV. nadstropju (povezava s točko 2.2.5) in 2. ureditev prostorov pisarn in Centra varuha človekovih pravic v I. nadstropju. Pogodba v 2. členu določa, da naj bi izvajalka pogodbeno dela izvajala v skladu s predračunom, ki je priloga 1 ter sestavni del te pogodbe. Iz predračuna je razvidno, da naj bi izvajalka izvedla naslednje storitve: Posnetek obstoječega stanja; Idejna zasnova IDZ; Izvedbeni načrt PZI – gradbena dela; Izvedbeni načrti PZI – ureditev interjerja in Projektantski nadzor in pomoč pri vodenju izvedbe.

Pri preveritvi izvedenega dela izvajalke v okviru postavke Projektantski nadzor in pomoč pri vodenju izvedbe smo od Varuha kot dokazilo o opravljenem delu prejeli evidenco o opravljenih urah nadzora in Gradbeni dnevnik o izvedbi gradbeno-obrtniških del pri prenovi čajne kuhinje (v nadaljevanju: gradbeni dnevnik). V evidenci o opravljenih urah nadzora, ki naj bi jih izvajalka opravila po posameznih dnevih izvajanja del, je navedeno, da je slednja opravila 22 ur projektantskega nadzora, pri čemer iz gradbenega dnevnika ni razvidno, da bi bila opravljena dela s podpisom potrjena s strani odgovornega nadzornika oziroma nadzornika posameznih del. Tudi za dneve, navedene v prejeti evidenci opravljenih ur nadzora, to ni zabeleženo s podpisom na posameznem dnevnem listu gradbenega dnevnika. Poleg navedenega, drugih dokazil, iz katerih bi jasno izhajalo, da je izvajalka dejansko opravila pogodbeno dogovorjene naloge Projektantskega nadzora in pomoči pri vodenju izvedbe prenove sanitarij in čajne kuhinje, nismo prejeli.

Ker Varuh pred plačilom računa za storitve projektantskega nadzora pri izvedbi prenove sanitarij in čajne kuhinje v znesku 1.650 EUR ni preveril, ali so bile vse obveznosti izvajalke opravljene v dogovorjenem obsegu, je ravnal v nasprotju z drugim odstavkom 54. člena ZJF.

2.2.5 Izvajanje gradbeno obrtniških del

2.2.5.a Varuh je po izvedenem evidenčnem postopku oddaje javnega naročila z izbranim izvajalcem Borutom Potočnikom s.p. dne 22. 6. 2022 podpisal pogodbo za izvedbo gradbeno-obrtniških del pri prenovi čajne kuhinje in sanitarij za potrebe Varuha (v nadaljevanju: pogodba za izvedbo del). Iz 2. člena pogodbe za izvedbo del izhaja, da je bil predmet pogodbe izvedba gradbeno-obrtniških del v sklopu prenove čajne kuhinje in sanitarij v IV. nadstropju Varuha v poslovni stavbi Bežigranski dvor, po predračunu – popisu del z dne 5. 6. 2022 (v nadaljevanju: predračun), ki je priloga in sestavni del pogodbe.

3. člen pogodbe za izvedbo del določa, da pogodbeno vrednost znaša 65.840 EUR z DDV, pri čemer so bile cene na enoto mere iz predračuna fiksne ter so vključevale vse stroške za izvedbo del. Cena je vključevala ves material, delo, prevoz, ostale nepredvidene stroške, morebitne popuste in vse ostale

morebitne stroške, ki bi jih imel izvajalec v zvezi z realizacijo naročila oziroma izvedbo del. Iz predračuna in sklenjene pogodbe je razvidno, da je v pogodbeno vrednost vključena tudi postavka Nepredvidena dela v višini 10 % pogodbene vrednosti oziroma v znesku 5.936 EUR. 10. člen pogodbe za izvedbo del navaja, da nepredvidena dela predstavljajo večje oziroma manjše količine od predvidenih v osnovni ponudbi, ki pa jih je treba opraviti za izvedbo predmeta pogodbe. V pogodbeni vrednosti zajeta nepredvidena oziroma dodatna dela se obračunajo po dejanskih količinah po enotah iz osnovne ponudbe.

V istem znesku kot je znašala postavka nepredvidenih del v ponudbi (predračun), to je 5.936 EUR, je po že opravljenih delih izvajalec predložil specifikacijo opravljenih dodatnih del. Iz dokumentacije ni razvidno, da jih je naročnik pred izvedbo del potrdil, prav tako ni razvidno, da je takšne spremembe odobril nadzornik⁴³.

Pojasnilo Varuha

Varuh je vsakodnevno sodeloval z nadzornikom in kot naročnik nadziral sodelovanje nadzornika na objektu. Hkrati je izvajalec gradbeno-obrtniških del ažurno sproti zapisoval vse spremembe v gradbeni dnevnik, ki so bile potrjene tako s strani naročnika kot tudi nadzornika. Vse navedeno izhaja iz priloženega gradbenega dnevnika. To dokazuje tudi dnevno poročilo št. 36 z dne 29. 9. 2022, v katerem je navedeno, da je izvajalec vsa dodatna nepredvidena dela sproti usklajeval in izvajal v dogovoru z naročnikom.

Ugotavljamo, da so dodatna dela v gradbenem dnevniku bila zabeležena, vendar pa iz njega niti iz ostalih dokumentov ni razvidno, da bi jih potrdila oseba, odgovorna za nadzor, zato v tem primeru ni mogoče potrditi, da so bila navedena oziroma zabeležena nepredvidena dela upravičeno opravljena in obračunana ter plačana s strani Varuha.

2.2.6 Opravljanje storitev na podlagi študentske napotnice

Varuh je v letu 2022 za druge operativne odhodke namenil skupaj 294.153 EUR, od katerih so največji delež predstavljali stroški strokovnih komisij (160.777 EUR oziroma 55 %), medtem ko je za plačila za delo preko študentskega servisa namenil skupaj 41.429 EUR.

2.2.6.a Pri pregledu prejete dokumentacije smo ugotovili, da je študentka na podlagi študentske napotnice pri Varuhu opravljala pravne storitve vse mesece v letu 2022, in sicer povprečno 8 ur na dan ter 21 dni na mesec. ZDR-1 v 4. členu opredeljuje delovno razmerje kot razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Ker je študentka opravljala delo osebno in nepretrgano ter po navodilih in pod nadzorom delodajalca ter za delo prejela plačilo, so bili po naši oceni izpolnjeni elementi delovnega razmerja, zato bi moral Varuh s študentko skleniti pogodbo o zaposlitvi. Varuh je s tem, ko je za opravljanje dela sklenil pogodbo civilnega prava, ravnal v nasprotju z drugim odstavkom 13. člena ZDR-1, ki določa, če obstajajo elementi delovnega razmerja v skladu s 4. členom, v povezavi z 22. oziroma 54. členom ZDR-1, se delo

⁴³ Dodatno opravljena dela so bila sicer zabeležena v gradbenem dnevniku, v dnevnih poročilih št. 1, 3, 4, 20 in 33.

ne sme opravljati na podlagi pogodb civilnega prava, razen v primerih, ki jih določa zakon. Varuh je študentki v letu 2022 izplačal znesek v ocenjeni vrednosti 23.810 EUR (bruto).

Pojasnilo Varuha

Varuh se zaveda, da študentsko delo v daljšem časovnem obdobju (lahko) predstavlja elemente delovnega razmerja. Varuh je preko študentskega servisa zaposlil navedeno študentko za pomoč generalni sekretarki do zaposlitve novega svetovalca generalnega sekretarja za pravna vprašanja. V začetku maja 2022 se je ugotovilo, da je dela na pravnem področju v sekretariatu veliko, zato je Varuh študentko še naprej obdržal. Varuh se je v letu 2022 soočal tudi z dolgotrajno bolniško ene od zaposlenih v glavni pisarni (sekretariat). Ker ni bilo jasno, koliko časa bo trajala bolniška odsotnost zaposlene v glavni pisarni (poleg tega je bila občasno na bolniški še tretja zaposlena v glavni pisarni), Varuh ni mogel zaposliti novega javnega uslužbenca. Zato je kadrovsko stisko še naprej reševal z "zaposlitvijo" študentke. Varuh se zaveda, da bi moral sistemizirati delovno mesto in zaposliti novega javnega uslužbenca.

Ukrep Varuha

Varuh je dne 16. 6. 2023 spremenil akt o sistemizaciji in v sekretariatu sistemiziral uradniško delovno mesto strokovni sodelavec za pravna vprašanja. Dne 11. 8. 2023 je objavil javni natečaj za zasedbo tega prostega uradniškega delovnega mesta.

2.2.7 Evidentiranje prevzetih obveznosti v breme proračuna

Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije⁴⁴ (v nadaljevanju: pravilnik o izvrševanju proračuna) od 140. do 157. člena določa način prevzemanja obveznosti v breme proračuna ter evidentiranje prevzetih obveznosti. Posamezni proračunski uporabniki evidentirajo sklenjene pogodbe v evidenco pogodb v sistemu MFERAC⁴⁵, prevzete obveznosti v breme proračuna pa evidentirajo v enotno bazo predobremenitev s potrditvijo obrazca Finančni element predobremenitev⁴⁶ (v nadaljevanju: FEP). S tem, ko se prevzete obveznosti evidentirajo v enotno bazo predobremenitev, je Ministrstvo za finance obveščeno o prevzetih obveznostih v breme tekočega proračuna in proračunov prihodnjih let.

Pravilnik o izvrševanju proračuna v 148. členu določa, da se z obrazcem FEP potrdijo naslednje obveznosti, ki zahtevajo izdatek iz proračuna: 1. pogodbe, za katere je treba spremljati realizacijo po posamezni pogodbi; 2. pogodbe za istovrstne naloge z enako ali podobno vsebino, sklenjene z

⁴⁴ Uradni list RS, št. 50/07, 114/07 – ZIPRS0809, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 164/20, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP in 149/22.

⁴⁵ Sistem MFERAC podpira poslovanje proračunskih uporabnikov na finančnem, računovodskem in plačno-kadrovskem področju.

⁴⁶ 20. točka 2. člena navedenega pravilnika določa: evidentirane predobremenitve so v breme proračuna prevzete obveznosti, ki so evidentirane v sistemu MFERAC s potrditvijo obrazca Finančni elementi predobremenitev.

različnimi izvajalci ali upravičenci, ki bremenijo isto proračunsko vrstico⁴⁷, ter 3. obveznosti, za katere pripravi neposredni uporabnik program porabe sredstev na eni ali več proračunskih vrstic, ki je finančno ovrednoten. V skladu s 153. členom navedenega pravilnika mora neposredni uporabnik potrditi obrazec FEP, ki se nanaša na sklenjeno pogodbo takoj, vendar ne kasneje kot v 5 dneh po podpisu pogodbe.

2.2.7.a Ob pregledu prejete dokumentacije smo ugotovili, da Varuh v več primerih ni ravnal v skladu s 153. členom pravilnika o izvrševanju proračuna, ki določa, da mora neposredni uporabnik takoj potrditi obrazec FEP, ki se nanaša na sklenjeno pogodbo, vendar ne kasneje kot v 5 dneh po podpisu pogodbe. V nadaljevanju navajamo primere sklenitve pogodb, pri katerih je Varuh prepozno evidentiral in potrdil prvi obrazec FEP:

- Pogodba za zunanje izvajanje notranjega revidiranja za potrebe Varuha človekovih pravic Republike Slovenije z izbranim izvajalcem Predpis, Hermina Kranjc s.p.;
- Pogodba o uporabi poslovne kartice MasterCard z družbo Nova Ljubljanska Banka d.d.;
- Pogodba o naročniškem razmerju za storitev Poslovnih multimedijskih komunikacij z družbo Telekom Slovenije d.d.;
- Neposredni okvirni sporazum za nakup letalskih vozovnic Varuha z družbo Palma d.o.o.;
- Pogodba za izvedbo vzdrževalnih del v poslovnih prostorih Varuha človekovih pravic Republike Slovenije z družbo MMAJ d.o.o.;
- Najemna pogodba s Kapitalsko družbo d.d.;
- Pogodba o najemu poslovnih prostorov z družbo Finoda d.o.o.;
- Pogodba o fizičnem in tehničnem varovanju z družbo Varnost nova d.o.o., G4S d.o.o. in Elitplan d.o.o.;
- Kupoprodajna pogodba o nakupu predmetnih nepremičnin s prodajalcem;
- Pogodba za mizarska dela z družbo HI-PO d.o.o.;
- Aneks št. 3 k Pogodbi o sodelovanju pri izvajanju nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma z Mirovnim inštitutom;
- Aneks št. 3 k Pogodbi o sodelovanju pri izvajanju nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma s PIC – Pravnim centrom za varstvo človekovih pravic in okolja;
- Pogodba o upravljanju z družbo Valina upravljanje d.o.o. (pogodba o upravljanju se je v letu 2022 samodejno podaljšala za obdobje 1 leta, od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023).

⁴⁷ Kot so na primer: pogodbe za transfere javnim zavodom in javnim gospodarskim zavodom, pogodbe o subvencioniranju, avtorske pogodbe, pogodbe o delu, pogodbe o štipendiranju, pogodbe o izobraževanju, pogodbe o pravnih storitvah, pogodbe o prevajalskih storitvah, najemne pogodbe, pogodbe za pisarniški material, pogodbe tekočega vzdrževanja, pogodbe o čiščenju ali varovanju.

Pojasnilo Varuha

Aplikacija MFERAC tehnično ne dopušča avtomatičnega podaljšanja, zato na FEP obrazcu ni označen datum veljavnosti pogodbe. So pa bila sredstva rezervirana do konca proračunskega leta 2022, prav tako ni bilo nobenih negativnih finančnih posledic, saj je Varuh koristil le tista sredstva, ki so bila planirana v veljavnem proračunu.

Priporočilo Varuhu

Varuhu priporočamo, naj okrepi notranje kontrole, tako da bo zagotovljen pravilen način evidentiranja prevzetih obveznosti.

2.2.8 Prevzemanje obveznosti prek dovoljenega obsega prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let

2.2.8.a Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019⁴⁸ (v nadaljevanju: ZIPRS1819) je v drugem odstavku 30. člena določal pogoje, pod katerimi so lahko neposredni uporabniki proračuna v letu 2018 prevzemali obveznosti oziroma sklepali pogodbe v breme proračunov v letih 2019 in 2020. V tretjem odstavku istega člena je ZIPRS1819 določal pogoje, pod katerimi so lahko v letu 2019 prevzemali obveznosti oziroma sklepali pogodbe v breme proračunov v letih 2020 in 2021.

Varuh je z družbo Finoda d.o.o. 29. 1. 2018 sklenil Pogodbo o najemu poslovnih prostorov v poslovnem objektu Bežigranski dvor v Ljubljani, pri čemer je bila slednja sklenjena za nedoločen čas z 12-mesečnim odpovednim rokom. Varuh je s tem v letu 2018 prevzel obveznosti za namene, ki so zapadli v izplačilo po letu 2021. Varuh v tem primeru ni ravnal v skladu s tretjim odstavkom 30. člena ZIPRS1819, saj je prevzel obveznosti v breme proračunov prihodnjih let za daljše časovno obdobje, kot je bilo dopustno, obenem pa pogodbe niso vsebovale odložnega pogoja, s katerim bi se izvajanje pogodbenih obveznosti odložilo, dokler Varuh za ta namen ne bi imel zagotovljenih pravic porabe v posebnem delu proračuna.

Ukrep Varuha

Varuh je predmetno najemno pogodbo dne 14. 2. 2023 prekinil.

2.2.8.b Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015⁴⁹ (v nadaljevanju: ZIPRS1415) je v drugem odstavku 24. člena določal pogoje, pod katerimi so lahko neposredni uporabniki proračuna v letu 2014 prevzemali obveznosti oziroma sklepali pogodbe v breme proračunov v letih 2015 in 2016. V tretjem odstavku istega člena je ZIPRS1415 določal pogoje, pod

⁴⁸ Uradni list RS, št. 71/17, 13/18 – ZJF-H, 83/18, 19/19 in 3/22 – ZDeb.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 104/12, 46/13, 56/13 – ZŠtip-1, 61/13, 82/13, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 111/13 – ZOPSPU-A, 3/22 – ZDeb.

katerimi so lahko v letu 2015 prevzemali obveznosti oziroma sklepali pogodbe v breme proračunov v letih 2016 in 2017.

Varuh je z Zvezo ekonomistov Slovenije 29. 1. 2014 sklenil Pogodbo o najemu poslovnih prostorov v poslovnem objektu Bežigranski dvor v Ljubljani, pri čemer je bila slednja sklenjena za nedoločen čas s 6-mesečnim odpovednim rokom. Varuh je s tem v letu 2014 prevzel obveznosti za namene, ki so zapadli v izplačilo po letu 2017. Varuh v tem primeru ni ravnal v skladu s tretjim odstavkom 24. člena ZIPRS1415, saj je prevzemal obveznosti v breme proračunov prihodnjih let za daljše časovno obdobje, kot je bilo dopustno, obenem pa pogodbe niso vsebovale odložnega pogoja, s katerim bi se izvajanje pogodbenih obveznosti odložilo, dokler Varuh za ta namen ne bi imel zagotovljenih pravic porabe v posebnem delu proračuna.

Ukrep Varuha

Varuh je 9. 5. 2023 računskemu sodišču posredoval sklenjeni Aneks št. 1 k Pogodbi o najemu poslovnih prostorov, s katerim je v pogodbo vključil odložni pogoj.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost poslovanja **Varuha človekovih pravic Republike Slovenije** v letu 2022.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Varuh človekovih pravic Republike Slovenije v letu 2022 ni posloval v skladu z naslednjimi predpisi in pravnimi akti:

- javnim uslužbencem je zagotavljal pravice v večjem obsegu, kot jim jih omogočajo predpisi, in s tem ravnal v nasprotju z Zakonom o javnih financah in Zakonom o javnih uslužbencih – točka 2.2.2.a;
- pri oddaji javnega naročila za storitve čiščenja je neustrezno določil pogoj za sodelovanje v postopku javnega naročanja in dokazila za izpolnjevanje meril za oddajo javnega naročila, kar je bilo v nasprotju z Zakonom o javnem naročanju – točki 2.2.3.a in 2.2.3.b;
- pri valorizaciji denarnih obveznosti ni upošteval določil Pravilnika o načinih valorizacije denarnih obveznosti, ki jih v večletnih pogodbah dogovarjajo pravne osebe javnega sektorja – točka 2.2.3.c;
- pred plačilom računov ni preverjal pravnega temelja in višine obveznosti v znesku 1.890 EUR, kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah – točki 2.2.1.a in 2.2.4.a;
- za opravljanje dela je sklenil pogodbo civilnega prava in s tem ravnal v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih – točka 2.2.6.a;
- ni predobremenil proračuna v zahtevanem 5-dnevnem roku, kar je v neskladju s Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije – točka 2.2.7.a;
- prevzel je obveznosti prek dovoljenega obsega prevzemanja obveznosti v breme proračunov prihodnjih let za nedopustno časovno obdobje, kar je v nasprotju z Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 in Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 – točki 2.2.8.a in 2.2.8.b.

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije ni predložil ustreznih in zadostnih dokazov:

- za potrditev upravičenosti opravljenih gradbeno-obrtniških del – točka 2.2.5.a.

Za nastalo omejitev pri obsegu revidiranja je odgovoren Varuh človekovih pravic Republike Slovenije.

4. Zahteva za predložitev odzivnega poročila

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

- navedbo revizije, na katero se nanaša,
- kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
- izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije mora v odzivnem poročilu izkazati, da:

1. je začel postopek za odpoved pogodb s Kapitalsko družbo pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. in Zvezo ekonomistov Slovenije za najeta parkirna mesta oziroma je predložil dokazila, da je pričel z aktivnostmi za ureditev razmerij na način, da stroški najema parkirnih mest (najemnina in obratovalni stroški) ne bremenijo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije – točka 2.2.2.a.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnem ukrepu, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetega popravljalnega ukrepa.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁵⁰. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Varuh človekovih pravic Republike Slovenije krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁵⁰ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

5. Priporočila

Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije priporočamo, naj:

- medsebojno uskladi interne akte v določbah, ki se nanašajo na ureditev njegove notranje organizacije,
- v okviru priprave razpisne dokumentacije za izvedbo javnih naročil določi merila, pogoje in zahtevana dokazila, na podlagi katerih bo lahko jasno in brez dvoma ocenil prejete ponudbe in izbral ekonomsko najugodnejšo,
- okrepi notranje kontrole, tako da bo zagotovljen pravilen način evidentiranja prevzetih obveznosti.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije,
2. Državnemu zboru Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si